

HATODIK FEJEZET

A TÖKÉLETES 500

A második közös dél-afrikai edzőtáborunk 2004-ben volt, az olimpia évében. Február hatodikán vagy hetedikén indultunk, Robi csapata akkor nagyon sok emberből állt, voltunk vagy tizenketten, de most nem ugyanoda utaztunk, mint előző alkalommal. A társaság nagyon remek volt, állandóan bejártunk a városba, Pretóriába, egy csomó ismerőst szereztünk, a kaja pedig most nagyon jó volt, terülj-terülj asztalkám minden nap.

Valahogy akkor nagyon egy hullámhosszon voltunk mindhárman, Koló, Robi meg én. Így megbeszéltük, hogy ez a hat hét mindhármunknak nagyon-nagyon sok lesz az otthontól távol, és közösen eldöntöttük, hogy az edzőtábor felénél, vagyis a harmadik hét körül hazajövünk együtt. Londonon keresztül utaztunk, és végighülyéskedtük az utat. Amikor át kellett szállnunk, Robi rossz mozgólépcsőre állt. Mire szóltunk neki, már teljesen más irányba vitte őt a lépcső, és jókat nevtünk, nagyon komikus volt – bocs, Robi, de tényleg így volt –, ahogy ellentétes irányban megpróbált visszajutni hozzánk az emberek áradatán keresztül. Végül is sikerült neki, de majdnem lekéstük a gépet.

Itthon nagyon hideg tél fogadott minket, Koló és én azonnal le is betegedtünk, hiszen kint 30 fok volt, úgyhogy elhatároztuk: nem maradunk egy hetet sem, és három nap múlva visszarepültünk. Robi akkor még nem jött velünk, kivárta azt az

egy-két napot itthon, s azóta is emlegeti, hogy az volt élete egyik legnehezebb útja, mivel addig ilyen hosszán még soha nem repült egyedül, fura is volt neki, hogy a versenyzői nélkül kellett végigülnie a több mint 10 órát.

Dél-Afrikában ismét pompás környezetben laktunk, egy rezervátum volt körülöttünk, gyönyörű dzsungellel. Majdnem minden reggel felkeltem hajnal ötkor, és megnéztem a napfelkeltét, körös-körül kaméleonok, kígyók és más szebbnél-szebb állatok. Fantasztikus volt ilyen helyen készülni, az edzéstervet – mint mindig – Robi állította össze, néha szóltunk neki, hogy van, amiben változtatnánk, de nem volt ellene kifogása. Én jobban és többet igényeltem az egyéni munkát, Koló kevésbé. Az évek alatt összecsiszolódtunk, és megértettük, hogy vannak dolgok, amelyet másképp kell csinálnunk. Pihenő időben videóztunk vagy olvastunk, kinek, mihez volt kedve.

Kolóval itt laktunk először egy szobában, mindig korábban akart lefeküdni, mint én. Egyébként ez szállóigévé vált nála – bárkivel is aludt egy helyen –, hogy már délután kettőtől kezdve a folyosón elkezdte kérdegetni, hánykor is megyünk aludni. Nyolctól aztán tízpercenként jött a kérdés:

– Mikor fekszünk le?

Erre mindig azt mondtam:

– Azonnal!

Így hát mindig együtt tértünk nyugovóra.

Megszokott és jól bevált ritmusban telt az életünk, korán keltünk, minden reggel bevettük a vityingereket, ugyanis a vitaminokat ő így hívta. Ragaszkodtunk a rendszerességhez, de ez nagyon jó is volt.

Sokat beszélgettünk, nagyon szeretett sztorizgatni, általában négyen-öten összeültünk: Koló, Hüti, Edvin, Gyökszi és én, s ilyenkor mindenki felelevenítette a régi, szép emlékeket versenyekről, táborokról, győzelmekről, no meg természetesen a vereségekről.

– Biztos találkoztál már velük valamelyik versenyen – mondom Dittmernek, de azért úgy döntök, biztos, ami biztos felvilágosítom. – Hüti, Hüttner Csaba, többszörös világbajnok kenus, Edvin és Gyökszi szintén világbajnokok a maratoni szakágban. Csabai Edvin egyesben is sikert sikerre halmoz, párosban pedig Gyökszivel, Györe Attilával nyerik agyba-főbe magukat. Ez volt a mi kis szűkebb magunk.

– Aha, rémlik valami – mormog Dittmer – Hütivel versenyeztem is együtt, Edvinékről pedig hallottam.

– Emlékszem, egyszer az egyik edzőtáborban késő este mentünk el sétálni, egy kis bárba akartunk eljutni, ahová egy kanyargós földes út vezetett az erdőn át – kezdte Edvin.

Erre mindenki hahótázott, engem kivéve, hiszen nem tudtam, miről van szó.

– És ebben mi a poén? – kérdeztem.

– Hát csak az, hogy Koló bizonyította, mégiscsak a legjobb futó a csapatban – folytatta Edvin. – Na, én úgy gondoltam, mindenkit jól megszivatok, és előre mentem az erdőben. Mindenkin edzőcipő volt, kivéve Kolót, ő papucsban jött. Szóval eldöntöttem, hogy megtréfálok a csapatot, és a vak sötétben jó 20 méterrel előttük járva artikulálatlan hangon üvöltöni kezdtem. Erre mindenki megfordult, és futásnak eredt. Maratonista lévén én elég jó futó hírében állok, így utánuk rohantam feltartott kézzel, és röhögve. Be is értem a többieket, s ahogy rám néztek, tudták, nem volt ott semmi rémisztő, csak poénkodtam. Koló viszont úgy nekilendült a strandpapucsában – pedig egyáltalán nem tartozott a jó futók közé –, hogy nem tudtuk utolérni. Kiabáltunk neki, s jó időbe telt, mire elhitte, hogy tényleg csak hülyéskedtem. Végül is az alaphangulatot megadtam, így érkeztünk meg a bárba, ahol egy-egy remek frissen facsart gyümölcskocktél mellett néztük az afrikai éjszaka fényeit.

– Azért van egy kis túlzás ebben – mondta bosszankodva Koló.

– Így volt, mindannyian emlékszünk rá, bárhogya is szépítéd a dolgot!

– Na jó, de akkor is el kell ismernetek, jó gyors voltam, mégiscsak én vagyok a legjobb futó.

Erre helyeslően bólogattunk, de azért az arcunkra volt írva, mit gondolunk.

– Hú – szisszent fel Gyökszi –, nekem mindenképpen el kell mondanom valamit. Koló, még soha nem okoztál akkora örömet, mint amikor odaadtad a csuklószorítót. Igazából nem is tudom, hogy ti tudjátok-e.

Erre mindannyian csak bámultunk rá.

– Szóval, amikor hozzátok igazoltam, én már akkor is csuklószorítóval eveztem. Az egyik edzésen elszakadt, és megállt a munka. Megkérdeztem Kolót, nincs-e neki véletlenül egy tartalék, és természetesen volt. Azonnal megkaptam, teljesen passzolt is rám. Azt hittem, az edzés végén vissza kell adnom, de ugye azt mondtad – fordult Gyökszi Koló felé –, hogy megtarthatom, mert neked van még egy tartalék. Az óta is ezt használom.

Be is futott a szobába, és büszkén mutatta mindannyiunknak a csuklószorítót.

Koló nem mondott semmit, de láttam rajta, jólesik neki, hogy Gyökszi milyen büszke erre.

– Könnybe lábadt szemmel meséli, hogy maradt tőle egy személyes emléke – mondom elnehezült szemekkel, üveges tekintettel Dittmernek. – A mai napig ebben indul.

Egy időre begubózunk, és mindketten mély hallgatásba burkolózunk.

Ha például hétvégére kirándulást terveztünk, akkor Koló rossz szemmel nézte, ha mindkét nap elmentem, szóvá is tette, hogy inkább pihennem kellene, mert különben nem fog menni ez az iszonyatosan kemény edzőmunka.

Egyébként nagyon sokat nyújtott, és nagyon komolyan be-melegített, én hanyagabb voltam mindig is, piszkált érte eleget. Persze a spárga mindkettőnknek ment. Robitól tudom, hogy a válogatott keret évekkézelőtt lehetőséget kapott arra, hogy egy gyógytornásztól eltanulja a nyújtógyakorlatokat, Koló akkor valamennyi foglalkozáson ott volt, sőt könyvekből komolyan utána is járt a témának. Így alakította ki saját maga számára a legjobb elemeket, melyek az esztendő alatt már-már rituálévá váltak nála, nem volt edzés és verseny a nélkül, hogy ezeket ne hajtotta volna végre.

A március 15-ét kint töltöttük, és az ottani magyarok szerveztek nekünk egy ünnepséget. A dél-afrikai nagykövetségen nagyon jól éreztük magunkat, a kintiek elmesélték élettörténetünket, izgalmas, jókedvű beszélgetések voltak. Estefelé – mikor a buli a végéhez közeledett – az egyik kinti magyar meg-invitált a házába, hogy folytassuk nála a csevelyt. Elmentünk hozzá csapatostul, nagyon kedvesek voltak, finom levest készítettek, a mai napig érzem az ízét a számban. Utána egy kicsit felöntöttünk a garatra, nem rúgtunk be, csak jó hangulat lett úrrá rajtunk. Azt hiszem, itt láttam Kolót először alkoholt inni komolyabban, ez alatt azt értem, hogy legalább két pohár bort legurított. Soha nem felejttem el, van is egy ilyen fotónk, ahogy összeölelkezünk, Koló mosolyog, és tiszta pirosak a fogai. Egyáltalán nem volt rá jellemző az ivás, sőt edzés- és versenyidőszakban egy korty alkoholt sem fogyasztott.

Aznap én semmit sem ittam, mert én voltam az egyik sofőr. Elindultunk hazafelé, de iszonyú esőzés volt. Elég gyorsan vezettem, ráhajtottam egy kivájt nyomvonalra, ami tele volt vízzel. Na, ekkor be is következett, amit a KRESZ-ben úgy

hívnak: vízen csúszás. Nagyon megdobta a kocsit, majdnem borultunk. Robi elől ült, Koló meg hátul, vadul beszélgettek mindenféle ökörségekről, ment az ilyenkor szokásos okoskodás. Emlékszem, jól bevették mindketten a fejüket, de észre sem vették, az aggódós Koló és a szigorú Robi csak ültek tovább, és mólés tekintettel bámultak előre. Én nagyon megijedtem, azt hittem, végünk, de aztán megúsztuk a dolgot, hála istennek, szerencsésen. Rettegetem a másnaptól, vártam a nagy lecseszést, de nem történt semmi.

Az edzőtábor nagyon jól és eredményesen zárult, szakmailag és minden szempontból, itt természetesen nem beszélünk még az olimpiai esélyekről, mert addig még sok idő volt, és előttünk még egy komoly feladat állt: az Európa-bajnokság.

Koló különben mindig sokat mesélt nekem az ötkarikás játékokról és a hozzáfűződő élményeiről, tapasztalatairól, ilyenkor mindig szívesen hallgattam. Csodálattal és tisztelettel néztem, hogy mennyire alázattal kezeli ezt az egészséget. Akkor én még nem jártam a világ legnagyobb sportrendezvényén, de nagyon szerettem volna kijutni, s úgy tűnt, jó eséllyel pályázunk erre.

Nekem soha nem sikerült úgy elköteleznem magam a sport irányába, ahogy neki. Persze imádtam és imádom kenüzni, de az az olthatatlan tűz és hév, amely benne égett, bennem akkor még nem lobogott olyan erősen. Ha vége volt az edzésnek, akkor én például, mint aki jól végezte dolgát, elviharzottam. Koló mindig ott maradt, vagy a hajót tisztogatta-ápolgatta, vagy – amit már említettem – ez elmaradhatatlan 150 húzodszkodás következett. Neki mindig is a kenuzás volt az első, mindent ennek rendelt alá. Nekem viszont nem, ezért sokat dühöngött, és noszogatót is miatta, én edzés után mindig csak felszaladtam, két perc alatt lezuhanyoztam, és már rohantam is tovább. Ő ilyenkor mindig odakiabálta kérdően:

– Na, és semmi body?

Tudom, hogy amikor megvettem a motorcsónakomat, nem mertem neki megmondani, mert sejtettem, hogy egyből rám száll, és majd azt hajtogatja, hogy azért nem dolgozom rendszeren, mert ezzel a baromsággal foglalkozom. Nekem viszont szükségem volt valami apró, más dologra, ami a kenuzásról egy picit eltereli a figyelmemet, mert különben nem tudtam kikapcsolni, és újra elkezdni dolgozni. Koló számára ezt a helyet is az evezés és a munka töltötte be.

A 2007-es Eb után – mikor megszereztük a második helyet és ennek nagyon örültünk – vallottam be titkolt hobbimat, egyből meg is talált:

– Te megint átvágtál, tudtam, hogy sántikálsz valamiben – mondta.

Majd megkérdezte:

– Mikor vetted?

– Hát – válaszoltam félszegen –, már legalább másfél hónapja megvan.

Egyből kontrázott:

– Tudtam, mert éreztem, hogy egy csomószor kamuztál, hogy hova mész, és mit csinálsz.

Néha felhúztam magam azon, hogy Koló ellenőrzött, és kontrollálta a munkámat, de valahol belül jólesett, mert tudtam, hogy ez azt jelenti: hisz a párosunkban és bennem.

Soha nem tudtam átvágni, ezt nem győzőm eleget hangsúlyozni. De tudtam, hogy nagyon örült ennek az ezüstnek, ezért is választottam ezt az időpontot arra, hogy bevalljam bűnömet.

– Emlékszel a 2004-es Eb-re? – nézek kérdően Dittmerre.

– Hát, hogyne emlékeznék – válaszolja.

Hmmm..., Lengyelországban volt, nekem örökké szép emlék marad.

Az egyik támogatónk eljött velünk, hogy végig figyelemmel kísérje a munkánkat. Természetesen nem ellenőrzésképpen,

csupán jóindulatú érdeklődés szempontjából. Akkor mi nem nagyon voltunk esélyesként beharangozva, de jó helyre vártuk magunkat, hiszen ez mégiscsak egy kontinensviadal, ahol jól kellene menni.

Aztán jött is az első számunk, az 1000 méter.

Nagyon pocsék idő volt, iszonyúan fújt szél, és nagy hullámok korbácsolták a vizet, így hát csúfos vereséget szenvedtünk, a hetedik helyen értünk célba. Ettől akkor nagyon le voltunk törve, de visszanéztük a versenyt, és dőltünk a röhögéstől, hogy milyen bénán is eveztünk. Képesek voltunk mindig is komoly öniróniával kezelni az ilyen jellegű problémákat, és ez itt is segített abban, hogy ne rossz szájjal álljunk oda az ötszázhoz.

Nagyon örültem, hogy Koló nem lett ez után a vereség után még pesszimistább, mint ahogy ez általában előfordult. A helyén kezeltük a dolgot, mert tudtuk és éreztük, hogy ez most így alakult, de ennél sokkal több van bennünk.

Az 500 még nagyobb meglepetéseket tartogatott számunkra, ez azért fontos így utólag, mert Kolónak ezek a végzetes időjárás körülmények – amelytől egyébként rettegett, és nem felelt neki – mindig szerencsét és jó eredmény hoztak. Hosszú évekbe telt, mire megfejtettem ennek az okát, amely egyébként egyszerű.

Még kétszeres olimpiai bajnokként is volt benne egyfajta kishitőség önmagával szemben, amit ő természetesen direkt generált magának, mivel ez vitte előre, így versenyzett hosszú évek óta. Azonban ha valami kívülről jövő behatás vagy körülmény jelentkezett, akkor kénytelen volt azzal foglalkozni, és ez az előző terhet levette róla, így még kiemelkedőbbet tudott nyújtani.

Eljött tehát a rövid táv fináléjának napja, nyár eleje volt május-június környéke, nagyon meleg és gyönyörű idő, de csak egy darabig. Elkezdtük a bemelegítést úgy, mint mindig. Közben láttuk, hogy az égen egyre több fekete felhő gyülekezik,

a szél is elkezdett erősödni, és egyszer csak ránk tört egy orkánszerű, iszonyúan hideg szél, szinte sarkvidéki. De nem egyedül jött, hozott magával egy nagyon kemény jégesőt is.

Nem tudtuk, mi tévők legyünk, ronggyá áztunk, a fejünket verte a jég. Már rohogtunk kínunkban, és néztük a vizet, amely egybefüggő függönyt alkotott az égbolttal, úgy esett. Már csak pár perc volt a döntőig.

Azonnal szóltunk Robinak, hogy hozza le az esőkabátokat. El is rohant értük, és abban mentünk fel a rajtig. Szegény, le is maradt a versenyről, mert nem ért vissza a célvonalhoz, csak hátulról látott minket.

Később beszélgettem vele erről, és nagyon megható dolgot mondott: annyira szerette Kolót, hogy mindent megtett neki, amit kért, ez talán természetes is, hiszen gyerekkora óta foglalkozott vele. Koló tehát azt kérte, Robi jöjjön fel a pálya feléig, s ott vegye el tőlünk az esőkabátot, aztán úgy döntött, inkább egészen a rajtig gyalogoljon fel. Végül is kiadtuk neki a holmikat, ő pedig a cuccokkal, csuron vizesen rohant a cél felé, de nem ért oda időben.

Szóval, beálltunk a starthoz, nem foglalkoztunk semmivel, és olyan pályát mentünk, mint amilyen a nagy könyvben meg van írva. Egy hiba sem volt benne, utána mindig ezzel példálóztunk, ez volt az etalon, az igazi 500, a PÁLYA, így, csupa nagybetűvel. Azt persze mondanom sem kell, hogy Euróabajnokok lettünk.